

wie is Coopkracht

Als netwerk voor coöperaties in Vlaanderen, steunt, sterkt en stuwt Coopkracht coöperatief ondernemen. Dat doen we door coöperatief geïnspireerde organisaties met mekaar in contact te brengen en alle kennis en ervaring te delen.

www.cooperatiefvlaanderen.be

het Coopkracht ica-kompas

Op zoek naar inspiratie of reflectie hoe je coöperatief ondernemen in de praktijk brengt? Benieuwd welke meerwaarde die coöperatieve principes voor jouw onderneming kunnen betekenen?

Neem de proef op de som met het ICA-kompas, het e-learning instrument van de 7 coöperatieve principes. Het ICA-kompas is een initiatief van Coopkracht.

www.ica-kompas.be

meer informatie

www.coopburo.be

Cera Coopburo sensibiliseert en adviseert mensen, organisaties en beleid rond coöperatief ondernemen.

www.febecoop.be

Febecoop verdedigt en bevordert het coöperatieve model op gewestelijk, federaal, Europees en internationaal vlak.

www.socialeconomie.be

De website van de Vlaamse Overheid waar men alles te weten komt over sociaal ondernemerschap.

www.coopseurope.coop

Cooperatives Europe is de Europese tak van de International Co-operative Alliance, en heeft als doel het coöperatieve business model in Europa te promoten.

www.ica.coop

ICA (International Co-operative Alliance) is een onafhankelijke niet-gouvernementele organisatie die coöperatieven wereldwijd verenigt, vertegenwoordigt en ondersteunt.

Verantwoordelijke uitgever: Coopkracht vzw
Posthoflei 3 bus 3, 2600 Berchem, info@coopkracht.org

coöperaties als hefboom naar een duurzame samenleving

definitie, de coöperatieve
principes en het ica-kompas

de ica-definitie van een coöperatie

De Internationale Coöperatieve Alliantie (ICA) definieert een coöperatie als volgt:

"... een autonome organisatie van personen die zich vrijwillig verenigen om hun gemeenschappelijke economische, sociale en culturele behoeften en ambities te behartigen door middel van een onderneming waarvan ze samen eigenaar zijn en die ze democratisch controleren."

de coöperatieve waarden

Coöperaties ondernemen van nature uit waardegedreven, volgens 6 coöperatieve waarden en de 7 ica-principes.

De coöperatieve waarden zijn: zelfredzaamheid, verantwoordelijkheidszin, democratie, gelijkheid, billijkheid en solidariteit.

de 7 ica-principes

1. vrijwillig en open lidmaatschap

Coöperaties zijn vrijwillige organisaties. Ze staan open - zonder seksuele, sociale, raciale, politieke of religieuze discriminatie - voor alle personen die de diensten ervan kunnen benutten en het maatschappelijk doel onderschrijven. Door hun toetreding aanvaarden de vennoten de verantwoordelijkheden van het lidmaatschap en onderschrijven ze het principe van gelijkwaardigheid tegenover andere vennoten.

2. democratische controle door de leden

Coöperaties zijn democratische organisaties, gecontroleerd door hun vennoten, die actief deelnemen aan het beleid en de besluitvorming. De leden van de coöperatie staan op voet van gelijkheid. Iedereen kan mee beslissen, onafhankelijk van het ingebrachte kapitaal.

3. economische participatie door de leden

Coöperanten hebben een dubbele relatie met hun onderneming: ze zijn zowel aandeelhouder als gebruiker van de geleverde diensten of producten. Het kapitaal van de coöperatie wordt gekenmerkt door billijke bijdragen en een democratische controle door de vennoten. Gewoonlijk is minstens een deel van het kapitaal gemeenschappelijk bezit van de coöperatie. Meerwaardecreatie en winstverdeling: vennoten ontvangen gewoonlijk een beperkt rendement op het ingebrachte kapitaal (aandeelhoudersmeerwaarde), daarnaast wordt de winst gebruikt voor een of meerdere van de volgende doelstellingen: de ontwikkeling van de coöperatie, het aanleggen van (ten dele ondeelbare) reserves, voordelen voor de vennoten in verhouding tot hun transacties met de coöperatie (gebruikersmeerwaarde), en de ondersteuning van andere activiteiten die de goedkeuring van de vennoten meedragen. De dienstverlening aan de coöperanten staat daarbij centraal.

4. autonomie en onafhankelijkheid

Coöperaties zijn autonome zelforganisaties die gecontroleerd worden door hun leden. Wanneer coöperaties akkoorden sluiten met andere organisaties, inclusief overheden, of kapitaal aantrekken van externe bronnen, dan doen ze dat op een manier die de democratische controle door de leden en de autonomie van de coöperatie weet te waarborgen.

5. onderwijs, vorming en informatieverstrekking

Coöperaties voorzien in onderwijs en vorming voor hun leden, hun verkozen vertegenwoordigers, hun managers en hun werknemers, zodat deze op een doeltreffende manier kunnen bijdragen aan de ontwikkeling en de eigenheid van de coöperatie. Ze informeren het ruimere publiek – met in het bijzonder jongeren en opiniemakers – over de aard en de voordelen van de coöperatie.

6. samenwerking tussen coöperaties

Coöperaties bedienen hun vennoten het meest effectief en versterken de coöperatieve beweging door samenwerking via lokale, nationale, regionale en internationale structuren.

7. aandacht voor de gemeenschap

Coöperaties werken voor de duurzame ontwikkeling van hun gemeenschap via beleidsmaatregelen die goedgekeurd worden door de leden.